

**ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΣΗΜΗ ΤΕΛΕΤΗ ΤΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΙΣ
ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΤΗΣ ΦΙΛΙΑΣ**

ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΟΥ Θ.Ο.Ι. ΦΙΛΙΑΣ ΚΟΡΝΗΛΙΟ ΧΑΤΖΗΚΩΣΤΑ 8.11.2002

Έντιμε κύριε υπουργέ, κύριοι βουλευτές και εκπρόσωποι κομμάτων, κύριε πρόεδρε του Πανεπιστημίου Κύπρου, κύριε πρότανη, κύριοι εισηγητές της Ημερίδας μας, Φιλιώτες και Φιλιώτισσες, κυρίες και κύριοι,

Εκ μέρους του Διοικητικού Συμβουλίου του ιστορικού σωματείου μας, του Θ.Ο.Ι. Φιλιάς, σας καλωσορίζω με ιδιαίτερη συγκίνηση στην επίσημη τελετή των μεγάλων και φιλόδοξων δεκαπενθήμερων εκδηλώσεών μας, που έχουν ως στόχο να αναδείξουν την ιστορία, τις αρχαιότητες και τον πολιτισμό της κατεχόμενης κοινότητάς μας. Ιδιαίτερη τιμή για το σωματείο και την κοινότητά μας αποτελεί το γεγονός ότι οι εκδηλώσεις μας τελούν υπό την υψηλή προστασία του προέδρου της Δημοκρατίας κ. Γλαύκου Κληρίδη. Χαρά και ικανοποίηση αποτελεί επίσης το γεγονός ότι οι εκδηλώσεις μας αυτές αγκαλιάστηκαν με ενθουσιασμό, τόσο από το Πανεπιστήμιο Κύπρου, όσο και από το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Επίσης, αγκαλιάστηκαν με ενθουσιασμό από τον Υπουργό Συγκοινωνιών και Έργων κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, όσο και από τον Υπουργό Παιδείας και Πολιτισμού, κ. Ουράνιο Ιωαννίδη. Τους ευχαριστούμε όλους θερμά.

Οι πολιτιστικές αυτές εκδηλώσεις εντάσσονται μέσα στο πλαίσιο των 50 χρόνων από την ίδρυση του ιστορικού σωματείου μας, το οποίο σήμερα αποτελεί τον πόλο έλξης και το συνδετικό κρίκο των συγχωριανών μας, οι οποίοι βρίσκονται διασκορπισμένοι σε όλες τις γωνιές της ελεύθερης Κύπρου, σε όλες τις γωνιές της Γης, ζώντας με τ' όνειρο της επιστροφής.

Το Θ.Ο.Ι. Φιλιάς, είναι ο εθνικός, θρησκευτικός, πολιτιστικός και αθλητικός φορέας της κατεχόμενης κοινότητάς μας. Είναι ο αγωνιστικός στίβος των Φιλιωτών και το εφαλτήριο του αγώνα μας για επιστροφή στην πατρώα γη. Την αγιασμένη φύτρα μας, που μας γέννησε, που μας έθρεψε, που την σκαλίσανε και την ποτίσανε με τον ιδρώτα και το αίμα τους οι πρόγονοί μας και οι γονείς μας.

Η σημερινή μέρα, φίλοι και φίλες, είναι ιστορική μέρα για την κοινότητά μας. Σήμερα, με την βοήθεια της Ερευνητικής Μονάδας Αρχαιολογίας, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Κύπρου, του Τμήματος Αρχαιοτήτων, ακαδημαϊκών ξένων πανεπιστημίων και άλλων αρμοδίων φορέων, γινόμαστε, μέσω της τελετής αυτής, όλοι κοινωνοί της ιστορίας και της παράδοσής μας. Ιερούργοι της τελετής αυτής, οι σκαπανείς του πολιτισμού μας, οι αρχαιολόγοι που έβγαλαν από τα σπλάγχνα της γης την πανάρχαια ιστορική μας κληρονομιά. Σήμερα, εκδιωγμένοι από τον τόπο μας, κυνηγημένοι από τους Τούρκους εισβολείς, μπολιάζουμε την ψυχή μας με τη γεννήτρα γη μας. Κουβαλάμε μαζί μας, φυλαχτό, χώμα της κατεχόμενης Φιλιάς. Κουβαλάμε τις μνήμες μας, εικόνες ζωντανές του χθες, κουβαλάμε τα όνειρά μας, που κάποια μέρα θα γίνουν χειροπιαστά, γιατί - δεν μπορεί να είναι αλλιώς- θ' αγγίξουμε τη γη μας, θα τη βρέξουμε με τα δάκρυα της συγκίνησης, θα σκύψουμε να φιλήσουμε το χώμα της, θα κτυπήσουμε τις βουβές μας καμπάνες και θα αναπέμψουμε δοξολογία στον Ύψιστο μετά την πολύχρονη δοκιμασία μας.

Μέσα από τις εκδηλώσεις αυτές, αναδεικνύονται τα αρχαιολογικά ευρήματα των δύο ιστορικών φάσεων της Φιλιάς που έγιναν σε δύο ανασκαφικές περιόδους. Η πρώτη, που έγινε το 1943 με επικεφαλής τον Κύπριο αρχαιολόγο Πορφύριο Δίκαιο, ο οποίος αποκάλυψε ένα νέο πολιτισμό, γνωστό από τότε στους αρχαιολόγους, ως "Πολιτισμός της Φιλιάς". Η ανακάλυψη αυτή καλύπτει ένα κενό στην ιστορία της Κύπρου, το οποίο τοποθετείται μεταξύ της Χαλκολιθικής Εποχής, και της Πρώιμης Εποχής του Χαλκού, που χρονικά κυμαίνεται στο μέσον της τρίτης χιλιετίας, π.Χ. Αρχαιότητες που ανάγονται στον "Πολιτισμό της Φιλιάς" βρέθηκαν σε διάφορες περιοχές της Κύπρου, όπως στη Βασιλία, το Πέλλα Παίς, το Χρυσηλιού, την Κυρά, τη Δένεια, την Αγία Παρασκευή Λευκωσίας, το Μαρκί, τη Σωτήρα Λεμεσού, την Κισσόνεργα και την Επισκοπή. Επίσης, σύμφωνα με τις αρχαιολογικές έρευνες, πιθανόν αναπτύχθηκε ο Πολιτισμός της Φιλιάς στις πιο κάτω περιοχές, τις οποίες όμως μερικοί επιστήμονες δεν έχουν ξεκάθαρη άποψη. Οι περιοχές αυτές είναι: Πόλη της Χρυσοχούς, Γαλλιά Πόλεως Χρυσοχούς, Καλοψίδα, Αμπελικού, Ανώγυρα, Δρομολαξιά περιοχή Άρπερα, Καλαβασός, Λεύκα, Όρκα και Τόχνη.

Η δεύτερη ανασκαφική περίοδος έγινε με επικεφαλής τον Άγγλο αρχαιολόγο κ. Τρέβορ Γουότκινς (Trevor Watkins). Τα ευρήματα των ανασκαφών αυτών ανάγονται στη νεολιθική εποχή, και φθάνουν, χρονολογικά μέχρι το 5.300 π.Χ.. Είναι μεγάλη τιμή για την κοινότητά μας, το γεγονός ότι στο πλαίσιο των εκδηλώσεών μας, παρευρίσκεται ο κ. Γουότκινς, τον οποίο, μαζί με την ανασκαφική του ομάδα γνώρισε και αγάπησε ολόκληρη η κοινότητά μας. Ειλικρινά τον ευχαριστούμε και αναμένουμε με αγωνία την ομιλία του.
Thank you Mr Watkins, for the excavation of Filia. All my thanks and congratulations to your group.

Εξίσου σημαντικό, όμως, και τιμητικό συνάμα για την κοινότητά μας, αποτελεί το γεγονός ότι στο πλαίσιο των εκδηλώσεών μας εγκαινιάστηκε Έκθεση αρχαιοτήτων που ανάγονται στον Πολιτισμό της Φιλιάς, η οποία ετοιμάστηκε από το Τμήμα Αρχαιοτήτων. Επιτρέψτε μου να ευχαριστήσω θερμά τον διευθυντή του Τμήματος Αρχαιοτήτων, κ. Σοφοκλή Χατζησάββα, ο οποίος αγάλιασε με θέρμη την προσπάθειά μας αυτή, και με τη βοήθεια των συνεργατών του Γιώργο Γεωργίου και Γιαννάκη Χατζησάββα οργάνωσαν την ειδική αυτή έκθεση, η οποία θα είναι ανοικτή για το κοινό μέχρι και τις 24 Νοεμβρίου και προτρέπουμε όλους να την επισκεφθούμε.

Επιτρέψτε μου, κυρίες και κύριοι, πέρα από τις πιο πάνω ευχαριστίες να ευχαριστήσω ιδιαίτερα και την αναπληρώτρια καθηγήτρια και πρόεδρο του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας, δρ. Μαρία Ιακώβου, η οποία με ενθουσιασμό αντίκρισε την εισήγησή μας για την οργάνωση των εκδηλώσεών μας αυτών και συνέβαλε ώστε το όραμά μας να γίνει πραγματικότητα.. Ευχαριστούμε, ακόμη τα άλλα μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής της αυριανής μας Ημερίδας με θέμα "Ο Πολιτισμός της Φιλιάς και η μετάβαση από την Χαλκολιθική εποχή στην πρώιμη χαλκοκρατία": Την επίκουρη καθηγήτρια στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας δρ. Βασιλική Κασσιανίδου, τον καθηγητή, διευθυντή της Ερευνητικής Μονάδας Αρχαιολογίας στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας δρ. Δημήτριο Μιχαηλίδη και τον λέκτορα στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας δρ. Γιώργο Παπασάββα.

Ευχαριστίες οφείλουμε επίσης και στους φιλοξενούμενους ομιλητές που ήλθαν από τα πέρατα της γης για να μας τιμήσουν με την παρουσία τους αλλά και να μας φωτίσουν με τις γνώσεις τους. Θερμά ευχαριστούμε επίσης την κόρη του αείμνηστου Πορφύριου Δίκαιου που ήλθε από τη Σουηδία, την κα Σύλβια Μορφιαδάκη, τις δύο αρχαιολόγους Gilia Webster και Καρολίνα Ξενοφώντος και αυτούς που ήλθαν από το εξωτερικό ειδικά για το συνέδριο: τον καθηγητή Baykar Sivazliyan, που ήλθε από την Ιταλία, τον Χάρη Μεττή που ήλθε από την Αγγλία και τον Ιωάννη Κοκκοφίτη, που ήλθε από την Αθήνα. Επιτρέψτε μου να ευχαριστήσω, επίσης, το Πανεπιστήμιο Κύπρου που πρόθυμα μάς παρεχώρησε τη θαυμάσια αυτή αίθουσα για τη σημερινή εκδήλωση. Οφείλω όμως, να ευχαριστήσω θερμά και το Διοικητικό Συμβούλιο του Θ.Ο.Ι. Φιλιάς για το ζήλο που επέδειξε για την οργάνωση της εκδήλωσής μας αυτής και όλους εσάς που παρευρεθήκατε στην αποψινή μας εκδήλωση. Ιδιαίτερα ευχαριστώ τα μέλη της ειδικής επιτροπής για την οργάνωση των εκδηλώσεων, τους Χρίστο Ανδρέου και Πέτρο Σολωμού, που εδώ και ένα περίπου χρόνο, εργάζονται άοκνα με μοναδικό στόχο την ανάδειξη του πολιτισμού μας.

Ειλικρινά νοιώθουμε όλοι περήφανοι, και πληγωμένοι από την άλλη, που μέσα στην προσφυγιά αναδεικνύουμε τον πολιτιστικό μας πλούτο, ο οποίος δεν έχει μόνο τοπικό ενδιαφέρον, αλλά και παγκύπριο. Ζούμε με την αγωνία της επιστροφής. Νοιώθουμε την κατεχόμενη κοινότητά μας ως ένα μέρος του εαυτού μας. Μας πληγώνει βαθιά η κατοχή και η σύλληψη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς. Ζούμε με την ελπίδα, ζούμε με το όνειρο. Και ο πόθος μας για επιστροφή γίνεται ακόμα μεγαλύτερος όταν ανακαλύπτουμε την ιστορία μας, όταν ανακαλύπτουμε τις ρίζες μας, όταν δεν αφήνουμε τις μνήμες να ξεθωριάσουν.

Κορνήλιος Χατζηκώστα
Πρόεδρος Θ.Ο.Ι. Φιλιάς
8 Νοεμβρίου 2002